

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15C/102/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116206861
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6116206861.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Benčovou, v právnej veci navrhovateľa: Y. M., G.. XX. XX. XXXX, E. K. E. XX, XXX XX K. K., štátny občan SR, právne zast.: JUDr. Pavel Porubský, advokátska kancelária, so sídlom Robotnícka 6, 974 01 Banská Bystrica, proti odporcovi: M. R., G.. XX. XX. XXXX, E. K. K. X, XXX XX K. K., štátny občan SR, zast. splnomocnenou zástupkyňou: T.. T. R., G.. XX. XX. XXXX, K. K. X, XXX XX K. K., o uloženie povinnosti odporcovi zasielať navrhovateľovi potvrdenie o návšteve školy a o návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd konanie v časti návrhu o uložení povinnosti odporcovi zasielať navrhovateľovi doporučené originál potvrdenia o návšteve školy každý školský polrok na adresu jeho trvalého bydliska zastavuje.

Súd zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi - odporcovi počnúc dňom 01. 09. 2017, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15C/102/2016-72 zo dňa 13. 12. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/167/2017-103 zo dňa 30. 05. 2017.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa svojim návrhom, doručeným na tunajší súd dňa 15. 04. 2016, domáhal zmeny rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica pod č. k. 9C/62/2015-88 zo dňa 10. 07. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/737/2015-108 zo dňa 20. 10. 2015 tak, že navrhovateľ je povinný prispievať na výživu odporcu zníženým výživným vo výške 50 Eur od 01. 04. 2016. Svoj návrh odôvodnil tým, že jeho jediným príjmom je v súčasnosti starobný dôchodok vo výške 360,50 Eur, z ktorého uhradza exekúciu vo výške 108,26 Eur, ďalej má súdom stanovené bežné výživné vo výške 150 Eur a ročné výživné vo výške 50 Eur. Vo svojom návrhu na zníženie výživného ďalej uviedol, že živnostenské oprávnenie ukončil dňa 15. 07. 2015 a v súčasnosti nemá žiaden iný príjem len dôchodok. Naďalej prebieha exekúcia v prospech oboch plnoletých synov z dôvodu zameškaného výživného z jeho strany ako povinného v exekučnej veci. V súvislosti so zdravotným stavom má výdavky na liek 43,00 Eur. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá poberá starobný dôchodok. Poukázal na výdavky v domácnosti.

2. Odporca (v konaní zastúpený splnomocnenou zástupkyňou - matkou) s návrhom nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že v súčasnosti navštevuje druhý ročník bakalárskeho štúdia na E. F. Z. J.. Náklady súvisiace s ubytovaním nemá, jeho náklady na MHD a cestovné sú cca 40,- Eur mesačne, náklady súvisiace so školskými pomôckami sú cca 55,- Eur mesačne (poplatky súvisiace s vypožičiavaním učebníc z knižníc pre účely štúdia a iné), platenie poplatkov za ISIC kartu 15,00 Eur

ročne, mobilný telefón 20,00 Eur mesačne. Odporca ďalej uviedol, že je úrazovo poistený po 22,94 Eur mesačne. Má zvýšené výdavky so zdravotným stavom, je alergik. Zaujíma sa o počítačovú techniku a tvorbu www stránok. Aj športuje v lete i v zime. Zároveň poukázal na výdavky v domácnosti.

3. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č. k. 15C/102/2016-72 zo dňa 13. 12. 2016 rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/62/2015-88 zo dňa 10. 07. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/737/2015-108 zo dňa 20. 10. 2015 vo výroku o výživnom na plnoleté dieťa M. R., G.. XX. XX. XXXX tak, že navrhovateľ je povinný prispievať na výživu odporcu zníženým výživným z doterajšej sumy 150,00 Eur mesačne na sumu 90,00 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám odporcu, počnúc dňom 15. 04. 2016. Zročné výživné na plnoleté dieťa - odporcu za čas od 15. 04. 2016 do 13. 12. 2016 vo výške 360,00 Eur, súd povolil navrhovateľovi splácať v mesačných splátkach po 40,00 Eur splatných spolu s bežným výživným, až do zaplatenia k rukám odporcu s tým, že prvá splátka je splatná do 15. dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po dni právoplatnosti tohto rozsudku a každá ďalšia splátka vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca až do zaplatenia, pričom omeškanie jednej zo splátok má za následok splatnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. Súd konanie o vzájomnom návrhu odporcu o zvýšení výživného voči navrhovateľovi zastavil.

4. Navrhovateľ podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie (č. I. 80). Splnomocnená zástupkyňa odporcu podala odvolanie oneskorene, resp. po uplynutí zákonom určenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania, a preto Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd s poukazom na § 386 písm. a) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) toto odmietol ako oneskorene podané, a to bez meritórneho prejednania.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici prvým výrokom uznesenia č. k. 14Co/167/2017-103 zo dňa 30. 05. 2017 rozhodol tak, že odvolanie podané splnomocnenou zástupkyňou M. R. odmieta. Druhým výrokom uznesenia odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol, zrušil a v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Tretím výrokom odvolací súd vyslovil, že rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o zročnom výživnom zrušuje a v tejto časti konanie zastavil. V odôvodnení uznesenia uviedol, že odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v návrhu na začatie konania a opakovane aj počas konania (napr. č. I. 9 - podanie navrhovateľa zo dňa 17. 05. 2016) sa okrem zníženia výživného domáhal aj uloženia povinnosti oprávnenému zasielať navrhovateľovi doporučené potvrdenie o návšteve školy každý školský polrok na adresu jeho trvalého bydliska s tým, že žiada o doručenie originálu potvrdenia. Tiež na ústnom pojednávaní navrhovateľ uviedol, že trvá na písomných podaniach (č. I. 34 - zápisnica o pojednávaní dňa 18. 10. 2016). Po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 13. 12. 2016 odvolací súd zistil, že navrhovateľ aj na tomto pojednávaní v rámci svojho výsluchu opakovane svoju žiadosť o predkladanie uvedených potvrdení o návšteve školy. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie, ktorý zamietol vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa, opomenul odôvodniť túto časť rozhodnutia vo vzťahu k návrhu žalobcu, kde sa navrhovateľ domáhal v bode 2 návrhu uloženia povinnosti oprávnenému - plnoletému synovi predložiť originály poštových poukážok za obdobie 2012 až 2014 a v bode 4 povinnosť pravidelne zasielať potvrdenia o štúdiu za každý polrok od začiatku prijatia na vysokú školu. Odvolací súd uviedol, že takéto návrhy na rozhodnutie uplatnené boli, odvolacia námietka vyjadrená v bode 1 odvolania sa týka práve zamietnutia týchto návrhov, a zo spisu nevyplýva, že by sa súd v rámci konania týmito návrhmi zaoberal. Preto pokiaľ súd prvej inštancie v treťom výroku v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol, dospel odvolací súd k záveru, že tento výrok rozhodnutia je potrebné zrušiť s poukazom na ust. § 389 ods. 1, písm. b) a c) CSP. K druhej odvolacej námietke, podľa ktorej nemohol navrhovateľ v zákonnej 15-dňovej lehote reagovať na rozsudok okresného súdu z dôvodu, že mu tento nevrátil predložené doklady - poštové ústrižky, nemohol si teda overiť správnosť určeného zročného výživného, odvolací súd uviedol, že zo spisu nevyplýva, že by navrhovateľ o vrátenie týchto dokladov súd požiadal, naviac mal možnosť do spisu nahliadnuť; zo zvukového záznamu z pojednávania odvolací súd zistil, že všetky tieto doklady boli predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie a súd spolu s účastníkmi sa s každým týmto dokladom vysporiadal a v súčinnosti s účastníkmi zisťovali výšku zameškaného výživného. V ďalšom konaní súd prvej inštancie rozhodne o prevyšujúcej časti návrhu, v ktorej okresný súd návrh zamietol (okrem výroku, ktorým súd prvej inštancie zmenil rozsudok okresného súdu tak, že znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa zo sumy 150,- Eur mesačne

na sumu 90,- Eur mesačne, počnúc dňom 15. 04. 2016, ktorý výrok nebol napadnutý včas podaným odvolaním a ktorého sa rozhodnutie odvolacieho súdu nedotklo), a to z dôvodov vyššie uvedených.

6. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

7. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

8. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

9. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Súd pojednával za prítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa. Odporca ani jeho splnomocnená zástupkyňa sa nedostavili na pojednávania 12. 12. 2017, avšak menovaná ospravedlnila svoju neúčasť. Zároveň k podaniu pripojila overenú fotokópiu potvrdenia o prerušení vysokoškolského štúdia plnoletého syna, resp. odporcu M. R. od 01. 09. 2017. Uviedla, že od tohto dátumu zaniká vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporcovi, nárok na bežné výživné zaniká a na uhradení zročného výživného trvá. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že žiada pripustiť zmenu petitu návrhu tak, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi - odporcovi sa zrušuje počnúc dňom 01. 09. 2017. Na zdôvodnenie tejto zmeny petitu uviedol, že na základe podania protistrany s prílohou, ktoré mu bolo doručené, došlo k zmene pomerov na strane plnoletého syna odporcu. Z potvrdenia o štúdiu, ktoré predložila splnomocnená zástupkyňa odporcu vyplýva, že menovaný prerušuje štúdium od 01. 09. 2017 do 31. 08. 2018. Na posledné pojednávanie sa nedostavila splnomocnená zástupkyňa odporcu, neúčasť vopred neospravedlnila.

11. V zmysle procesného návrhu právneho zástupcu navrhovateľa Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 15C/102/2016-122 zo dňa 20. 12. 2017 rozhodol tak, že súd pripustil zmenu žalobného návrhu navrhovateľa v tomto znení: Odporca je povinný zasielať navrhovateľovi doporučené originál potvrdenia o návšteve školy každý školský polrok na adresu jeho trvalého bydliska a zároveň vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi - odporcovi sa zrušuje počnúc dňom 01. 09. 2017, čím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15C/102/2016-72 zo dňa 13. 12. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/167/2017-103 zo dňa 30. 05. 2017. Keďže navrhovateľ dodatočne vzal späť návrh v časti petitu, ktorým sa pôvodne domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zasielať navrhovateľovi doporučené originál potvrdenia o návšteve školy každý školský polrok na adresu jeho trvalého bydliska, okresný súd vyzval splnomocnenú zástupkyňu odporcu, aby v lehote 3 dní oznámila súdu, s poukazom na § 146 ods. 1 CSP, či súhlasí so späťvzatím návrhu navrhovateľa v uvádzanej časti uloženia povinnosti odporcovi. Splnomocnená zástupkyňa sa k výzve súdu písomne nevyjadřila.

12. Nakoľko navrhovateľ využil svoje dispozičné právo a vzal späť návrh v časti uloženia povinnosti voči odporcovi, a splnomocnená zástupkyňa odporcu nedala nesúhlas s jeho čiastočným späťvzatím návrhu, preto súd prvým výrokom rozsudku rozhodol tak, že konanie v tejto časti zastavil. Keďže odporca, prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne vyslovil súhlas so zrušením vyživovacej povinnosti voči odporcovi od 01. 09. 2017 z dôvodu prerušenia vysokoškolského štúdia (podanie zo dňa 05. 12. 2017), súd návrhu vyhovel (druhý výrok tohto rozsudku).

13. Vo vzťahu k vyjadreniu splnomocnenej zástupkyne odporcu (podanie zo dňa 05. 12. 2017) ohľadom trvania na uhradení zročného výživného, okresný súd odkazuje na bod 8 odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/167/2017-103 zo dňa 30. 05. 2017. Odvolací súd upozornil, že rozhodovanie o zameškanom výživnom v tomto prípade nebolo predmetom konania a nebol dôvod na takéto rozhodnutie. Predmetom konania bolo rozhodnutie o znížení výživného na plnoleté dieťa, ktoré zásadne začína na návrh, súd je teda viazaný návrhom, a to výškou výživného a určením, od kedy požaduje výživné (v tomto prípade znížiť). Rovnako pri zmene návrhu z dôvodu zmeny pomerov je možné rozhodovať len na návrh. V prípade plnoletých osôb sa zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Odvolací súd vyslovil, že podanie návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, prípadne na zníženie vyživovacej povinnosti neoprávňuje povinného prestať s

plnením výživného. Až do rozhodnutia súdu mal preto navrhovateľ povinnosť plniť výživné v dovedy určenej výške po 150,- Eur mesačne a táto povinnosť mu vyplývala z právoplatného rozsudku súdu. Pokiaľ ide o plnoletú oprávnenú osobu, ak súd rozhodne o zmene a zníži výživné odo dňa podania návrhu, má povinný (tu navrhovateľ) právo požadovať navyše zaplatené výživné vrátiť, prípadne má možnosť započítať preplatok formou dohody s oprávneným, či už na zameškané výživné alebo ďalšie výživné (čo je rozdielny postup ako pri maloletých deťoch). Otázku zročného výživného nemal súd prvej inštancie riešiť v uvedenom rozsudku a nebol dôvod, aby umožňoval navrhovateľovi plniť nižšie výživné v splátkach (už vzhľadom na existenciu právoplatného rozsudku, ku zmene ktorej dôjde až právoplatnosťou rozhodnutia o znížení výživného). Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd tento napadnutý výrok rozsudku okresného súdu z dôvodu neexistencie procesných podmienok pre takéto konanie o zročnom výživnom zrušil a v tejto časti konanie zastavil. Vzhľadom na uvedené preto nebol dôvod na vecné posudzovanie otázky zročného výživného okresným súdom.

14. Záverom súd dodáva, že charakteristickým znakom vyživovacej povinnosti je jej elasticita, čo znamená, že vyživovacia povinnosť sa v prípade, ak došlo k jej zániku, môže pri zmene pomerov znovu obnoviť. V danom prípade by došlo k znovu obnoveniu vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporcovi, pokiaľ by odporca začal znovu študovať. Súčasná nerozhodnosť, prípadná nevôľa k štúdiu odporcu nemôže byť navrhovateľovi na ujmu. Preto druhým výrokom tohto rozsudku súd rozhodol tak, že zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi - odporcovi počnúc dňom 01. 09. 2017, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15C/102/2016-72 zo dňa 13. 12. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/167/2017-103 zo dňa 30. 05. 2017.

15. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný, vo vyhotovení dvojmo do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne na Okresný súd Banská Bystrica. Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pre súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).